

129. Van Dale, de letter T (2)

1. Wat voor entrepreneur bent u? Een zzp'er of een zmp'er (Jaarboek 2007)? Loopt u ook mee in het defilé?
2. Is een tektiet nu wel of niet een meteoriet? Tekstzuivering wordt ook wel emendatie genoemd.
3. De teleferiek is een kabelbaan of een stoeltjeslift. Bij tele-educatie leer je onder andere wat een teledoe is. De telepaat beoefent de telepathie en is dus een gedachtelezer. De Telescoop of Verrekijker is een sterrenbeeld.
4. Een hiërodoel is een tempelslaaf of -prostitutie. Het Chanoeka is het feest der tempelwijding. Een ziggoerat is een tempeltoren. Konden we maar temporair terugkeren naar de tempo doeloe. In die tempi passati of in de temps perdu werd toentertijd in de muziek een stevig tempo di marcia aangehouden. Op de klok stond 'tempus fugit'. Tenaciteit is dikvloeibaarheid (viscositeit). Iets op naam stellen heet tenaamstelling. Is er een nuanceverschil tussen het ten achter stellen, de tenachterstelling, en het achterstellen? Mijn geduld is gewestelijk haast tendens. De economie tendeert nu weer naar balans. Dat is in ieder geval de tendens, de tendentie. De tenge is de veelgevraagde en veel gezochte munteenheid van Kazachstan.
5. De tenondergang, het ten onder gaan, van de tenno (mikado) liet lang op zich wachten.
6. Tentaculair wil zeggen met tentakels. Kun je met twee kwintetten een tentet vormen? En kan dat ook met een septet en een trio of met een octet en een duo? De Mondriaantoonstelling (je zag daar veel mondriaankleuren) trok veel volk. Dat was niet gekleed in avondkleding, tenue de soirée, maar gewoon in tenue de ville.
7. Tepelontsteking heet deftig thelitis en tepelpijn wordt ook thelalgie genoemd. Wat heeft de teppanyakikok ervan gebrouwen?
8. Terfenadine gebruik je tegen hooikoorts. De teringlijer maakte een teringherrie en was specialist in teringzeiken (teringouwehoeren). Teringachtig is trouwens ftisisch (hectisch). Zullen we nog wat futures oftewel termijncontracten afsluiten? Terpentijnzeiker, stop nu toch eens met dat eindeloze geoha!
9. Terre à terre is laag-bij-de-gronds, alledaags, platvloers. Een terreplein is het vlakke terrein binnen een fort.
10. De Witte Terreur, de terreur blanche, was de vervolging van Napoleonaanhangers na Waterloo. Een tertiaris is een derdeordeling. En tertie (meervoud: terties, tertiën) is voor een seconde, wat een seconde voor een minuut is. De tertii gaudentes zijn de lachende derden. Komt er voldoende terugkoppeling, feedback, op dit dictee? Een teruggeplaatste scholier wordt achteruit geplaatst. De T is het symbool voor de tesla, de eenheid van magnetische inductie. De tesjoeva (meervoud: tesjoevot) is het berouw, de inkeer.
11. Er waren gelukkig een testis oculatus en een testis auritus van het amoureuze tête-a-tête.
12. De prij, een echte harpij, hield lampreien en ze hield ook erg van prei. Het tetragrammaton voor Jehova (Jahweh) is JHVH (JHWH). 'Blauwe baby's' hebben een aangeboren hartafwijking, de tetralogie van Fallot.
13. Tetryl spreek je gemakkelijker uit dan tetranitromethylaniline. Bij het feesten wil iemand ook nog wel eens veesten, winden laten. Ik heb jullie van tevoren nog gewaarschuwd! De appretuur is de textielverdeling en textotroop is stroperig (van lijm). De textuur (textura) was de aan de fractuur voorafgaande gotische lettersoort, zoals mede door Gutenberg gebruikt. Thaiboksen is een verkorting van muay-thaiboksen. De munteenheid in Thailand is de baht. Op de vorige drie thé complets ontbrak je. Kom je nu wel op het volgende thee-uur? Zijn citroenthee en het algemeen Belgisch-Nederlandse thee citroen hetzelfde? Theevisite is een kwestie van theezetten en theedrinken. Je hebt groene of Mexicaanse thee (jezuïetenthee, maté (mate)), Drentse thee (gagel) en Franse thee (salie).

14. Op de theeboy lagen naast het theekomfoor ook Utrechtse theekantjes (-randjes). De thee werd vroeger vervoerd op een snelle theeklipper. Een theepad (Jaarboek 2007) en een heetwaterapparaat doen wonderen. Theelanden zijn theeproducerende landen, waar theeplukkers vaak aan het theeplukken zijn.

15. De komboecha is de theezwam (Jaarboek 2008). Zoekt u ook naar de of het grote onbekende, the great Unknown, of wellicht naar the last of the Mohicans? Thenardsblauw is kobaltblauw en het geneesmiddel theobromine (een isomeer hiervan is theofylline) is 3,7-dimethylxanthine, een alkaloïde uit cacaobonen, verschillende soorten van thee en kolanoten, dat (die) wordt toegepast in de geneeskunde. Therapeut gezocht? Ga dan naar de cesartherapeut, de gestalttherapeut of de mensendiecktherapeut! Aan het thermietprocedé komen geen termieten te pas. Een thespiaan is een dramaturg. Houd The Star-Spangled Banner in ere! Enne, vergeet uw thee-eieren niet!

Rein Leentfaar